

OBRAČUN NAKNADE ZA VRIJEME RODILJNOG I RODITELJSKOG DOPUSTA

Periš, Lucija

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split / Sveučilište u Splitu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:228:251938>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of University Department of Professional Studies](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU

SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Specijalistički diplomski stručni studij Računovodstvo i financije

LUCIJA PERIŠ

ZAVRŠNI RAD

**OBRAČUN NAKNADE ZA VRIJEME RODILJNOG I
RODITELJSKOG DOPUSTA**

Split, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Specijalistički diplomski stručni studij Računovodstvo i financije

LUCIJA PERIŠ

ZAVRŠNI RAD

**OBRAČUN NAKNADE ZA VRIJEME RODILJNOG I
RODITELJSKOG DOPUSTA**

Split, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE
Specijalistički diplomski stručni studij Računovodstvo i financije

Predmet: Obvezni doprinosi

ZAVRŠNI RAD

Kandidat: Lucija Periš

Naslov: Obračun naknade za vrijeme roditeljnog i
roditeljskog dopusta

Mentor: mr. sc. Ivica Mladineo, viši predavač

Komentor: dr.sc. Marko Miletić, profesor visoke škole

Split, rujan, 2021.

SADRŽAJ

SAŽETAK	1
SUMMARY	2
1. UVOD.....	3
2. PRAVA RODITELJA ZA VRIJEME TRUDNOĆE I NAKON PORODA.....	4
3. RODILJNI I RODITELJSKI DOPUST	7
3.1. Korisnici rodiljnih i roditeljskih potpora	7
3.2. Rodiljni dopust	8
3.2.1. Naknada plaće za vrijeme rodiljnog dopusta.....	10
3.2.2. Naknada plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad radi komplikacija u trudnoći.....	12
3.3. Roditeljski dopust.....	14
3.3.1. Naknada plaće za vrijeme roditeljskog dopusta	15
3.3.2. Roditeljski dopust i naknade zbog njege djeteta sa smetnjama u razvoju.....	16
3.4. Rodiljni i roditeljski dopust u slučaju uzastopnih trudnoća	17
3.5. Dokumentacija potrebna za ostvarenje prava rodiljnog i roditeljskog dopusta.....	18
4. IZRAČUNI NAKNADE ZA VRIJEME RODILJNOG I RODITELJSKOG DOPUSTA	19
4.1. Obračun plaće	20
4.2. Izračun naknade plaće za vrijeme bolovanja u trudnoći.....	26
4.3. Izračun naknade plaće za vrijeme rodiljnog dopusta.....	33
4.4. Izračun naknade plaće za vrijeme njege djeteta	35
5. ZAKLJUČAK.....	40
LITERATURA	41
POPIS SLIKA	43
POPIS TABLICA	44

SAŽETAK

Sustav roditeljskih i roditeljskih potpora uređen je Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama, koje mogu biti novčane i vremenske, a sve u svrhu zaštite materinstva te njegu novorođenog djeteta i njegovo podizanje, a pravo na nju imaju roditelji ili njima izjednačene osobe. Prava propisana Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama mogu ostvariti samo osobe koje imaju važeći status osigurane osobe/osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Naknada za korištenje roditeljskog ili roditeljskog dopusta, bez obzira na to je li osoba zaposlena u punom ili nepunom radnom vremenu, ne može biti manja od 2.328,20 kn. Neisplativost korištenja prava na roditeljski dopust u praksi se događa zbog limitirane novčane naknade koja ne može iznositi više od 170% proračunske osnovice, što je 5.654,20 kn. Iz tog razloga mnogi roditelji ne koriste pravo koje im je zakonski omogućeno jer puno veću naknadu ostvare povratkom na posao.

Ključne riječi: roditeljski dopust, roditeljski dopust, naknada plaće

SUMMARY

CALCULATION OF COMPENSATION DURING MATERNITY AND PARENTAL LEAVE

The system of maternity and parental benefits is regulated by the Maternity and Parental Benefits Act, which can be financial and temporary, all for the purpose of maternity protection and care of a newborn child and its upbringing, and parents or their equals have the right to it. The rights prescribed by the Maternity and Parental Benefits Act can be exercised only by persons who have a valid status of an insured person / insured person in the compulsory health insurance with the Croatian Health Insurance Institute. Compensation for the use of maternity or parental leave, regardless of whether the person is employed full-time or part-time, cannot be less than HRK 2,328.20. The unprofitability of using the right to parental leave in practice occurs due to the limited financial compensation which cannot amount to more than 170% of the budget base, which is HRK 5,654.20. For this reason, many parents do not use the right legally granted to them because they earn much higher compensation by returning to work.

Key words: maternity leave, parental leave, salary compensation

1. UVOD

Od osobite je važnosti omogućiti roditeljima osigurati vremensko razdoblje za dopust potreban prije i poslije rođenja djeteta kako bi imali primjereno vrijeme za brigu o djetetu i socijalnu sigurnost obitelji. Pravo na roditeljski odnosno roditeljski dopust i poštedu od rada te pravo na naknadu plaće i novčane naknade pravo je trudnica, majki i roditelja koji za ostvarenje navedenih prava ispunjavaju određene uvjete. Sustav roditeljskih potpora i roditeljskih potpora uređuje Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, a zatim je člankom tri Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama provedba prava propisana Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama stavljena u nadležnost Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Nadzor nad provedbom Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama u nadležnosti je Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Bitno je napomenuti da samo osobe koje imaju važeći status osigurane osobe/osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje mogu ostvariti prava propisana Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama.

Za održavanje obitelji i njezin kvalitetan razvoj, roditeljske i roditeljske potpore smatraju se važnim faktorom koji posljedično mogu utjecati i na povećanje nataliteta određene zemlje i promjenu njene demografske strukture.

Cilj završnog rada je steći uvid u razlike između roditeljskog i roditeljskog dopusta te koja sve prava roditelji imaju pri rođenju djeteta te kasnije. Također, cilj rada je prikazati načine izračuna naknada za roditeljske i roditeljske potpore.

2. PRAVA RODITELJA ZA VRIJEME TRUDNOĆE I NAKON PORODA

U Republici Hrvatskoj Ustavnim odredbama zajamčena je osobna zaštita materinstva, djece i mladeži. Također, Ustav Republike Hrvatske opredjeljuje se za stvaranje socijalnih, kulturnih, odgojnih, materijalnih i drugih uvjeta kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život, a osobita pozornost poklanja se i zaštiti majki na radu.¹Zaštita majki za vrijeme trudnoće te prava roditelja nakon rođenja djeteta dio su općeg prava koje se ostvaruje prema nacionalnim propisima.²U ovom kontekstu, s roditeljima se izjednačuju i posvojitelji djeteta, skrbnici, udomitelji djeteta i druge fizičke osobe kojima je malodobno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj.³Zaštita trudnica i majki uređena je brojnim zakonima i podzakonskim aktima s područja radnog zakonodavstva, zdravstvenog osiguranja, a posebno Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama. Navedene odredbe su u skladu s određenim aktima Europske unije.

Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama se propisuje pravo roditelja i njemu izjednačene osobe koja se brine o djetetu na vremenske i novčane potpore, uvjeti i način njihova ostvarivanja radi zaštite materinstva, njege novorođenog djeteta i njegova podizanja te usklađenja obiteljskog i poslovnog života.⁴ Bitno je naglasiti da prava propisana Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama „mogu ostvariti samo osobe koje imaju važeći status osigurane osobe/osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje“.⁵

Svaka radnica, koja je za vrijeme trudnoće privremeno nesposobna za rad i ne može izvršavati svoje radne obveze zbog bolesti i komplikacija u svezi s trudnoćom i porođajem, ima pravo na naknadu plaće ako je stekla status osiguranika u sustavu obveznoga zdravstvenog osiguranja na temelju Zakona o zdravstvenom osiguranju.⁶

¹ Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14, čl. 63.

² Kasunić Peris, M. (2010), *Vodič pri ostvarivanju prava za vrijeme trudnoće i nakon poroda*, Zaklada Friedrich Ebert, Zagreb, str. 7.

³ Turković-Jarža, L. (2020b), *Rodiljni i roditeljski dopust i naknade zaposlenika*, RRiF, 5/2020, str. 106.

⁴ Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 1.

⁵ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁶ Kasunić Peris, M. (2010), *op.cit.* str. 15-16

„Za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenoga djeteta zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo na rodiljni dopust. Nakon isteka rodiljnog dopusta, odnosno nakon što je dijete navršilo 6 mjeseci života, roditelj (majka ili otac) ima pravo na roditeljski dopust“.⁷

Za vrijeme trudnoće i nakon poroda roditelji imaju pravo koristiti vremenske i novčane potpore. Vremenske potpore obuhvaćaju dopust, poštedu od rada i vrijeme za brigu o djetetu. Novčane potpore obuhvaćaju naknadu plaće za vrijeme dok radnik/ca ne radi, novčanu naknadu, novčanu pomoć i jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete.⁸ Korisnici navedenih potpora imaju pravo koristiti prava pod uvjetima i na način kako je to propisano zakonima i podzakonskim aktima.

Kod utvrđivanja koja prava imaju roditelji kao korisnici rodiljnih i roditeljskih potpora, valja razlikovati zaposlene i samozaposlene roditelje od roditelja koji ostvaruju drug idohodak, roditelja poljoprivrednika te nezaposlenog roditelja. Zaposleni i samozaposleni roditelj ima pravo na:⁹

- rodiljni dopust, koji može iskoristiti zaposlena ili samozaposlena trudnica, odnosno majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta. Rodiljni dopust može biti obvezan i dodatan.
- roditeljski dopust, koji može iskoristiti zaposleni ili samozaposleni roditelj nakon navršenih 6 mjeseci djetetova života.
- rad s polovicom punoga radnog vremena, koji može iskoristiti roditelj uz dodatni roditeljski dopust.
- rad s polovicom punoga radnog vremena zbog pojačane njege djeteta, koji može ostvariti jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja do navršene 3. godine života djeteta. To se pravo ostvaruje ako je djetetu zbog njegova zdravlja i razvoja potrebna pojačana briga i njega.
- stanku za dojenje djeteta, koju može iskoristiti radnica tijekom rada u punome radnom vremenu i to u trajanju od dva sata dnevno.
- dopust trudne radnice, dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete.

⁷Kasunić Peris, M. (2010), *op.cit.*, str. 21.

⁸ Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 2.

⁹Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 20.

- slobodan radni dan za prenatalni pregled, koji može koristiti zaposlena trudnica u svrhu praćenja trudnoće, a preraspodjelu radnog vremena dogovara s poslodavcem.
- dopust ili rad s polovicom punoga radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, koji može ostvariti jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja do navršene 3. godine života djeteta pod uvjetom da drugi roditelj koji nema status zaposlene i samozaposlene osobe nije u mogućnosti zbog svog psihofizičkog stanja pružiti pojačanu brigu i njegu djetetu.
- mirovanje radnog odnosa do treće godine života djeteta, koje može iskoristiti jedan od zaposlenih roditelja nakon isteka rodiljnog i roditeljskog dopusta, a za vrijeme korištenja navedenog prava, prava i obveze iz radnog odnosa miruju osim prava na zdravstveno osiguranje koje se posebno regulira.

Roditelji koji ostvaruju drugi dohodak, roditelji poljoprivrednici te nezaposleni roditelji imaju pravo na:¹⁰

- rodiljnu poštedu od rada, koju može koristiti majka djeteta, te ju ima pravo koristiti do navršenog 6. mjeseca života djeteta, u neprekinutom trajanju.
- roditeljsku poštedu od rada, koju može koristiti majka nakon 6. mjeseca života djeteta do navršene 1. godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete, odnosno do navršene 3. godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

Roditelj izvan sustava rada ima pravo na rodiljnu i roditeljsku brigu o djetetu. „Pod rodiljnom brigom o djetetu podrazumijeva se razdoblje od rođenja djeteta do navršenoga 6. mjeseca života djeteta. Pod roditeljskom brigom smatra se razdoblje od 6. mjeseca do navršene 1. godine života djeteta, za prvo i drugo rođeno dijete ili do navršene 3. godine života djeteta kod rođenja blizanaca, trećeg i svakoga sljedećeg djeteta“.¹¹

Ovisno o njihovom radno pravnom statusu, roditeljima pripada pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu za vrijeme korištenja propisanih prava. Svi navedeni korisnici prava, osim novčanih potpora, imaju pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.¹²

¹⁰Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 20.

¹¹ Sustav e-Građani, <https://gov.hr/hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore/704> [7.8.2021.]

¹²Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 20-21

3. RODILJNI I RODITELJSKI DOPUST

U ovom poglavlju rada prikazan je sustav rodiljnih i roditeljskih potpora kroz pojedinačno izložena prava, njihove opise i sadržaj, specifičnosti i posebne uvjete čije ispunjenje je potrebno za priznavanje svakog pojedinačnog prava. Potrebno je razlikovati rodiljni dopust i rodiljne potpore naspram roditeljskog dopusta i roditeljske potpore.¹³ Visina iznosa i duljina trajanja prava rodiljnih i roditeljskih potpora ovise o tome jesu li roditelji zaposleni i samozaposleni, ostvaruju li neki drugi dohodak, jesu li nezaposleni ili su izvan sustava rada. Razlika između rodiljnog i roditeljskog dopusta je u vremenu u kojem se koristi. „Rodiljni dopust se koristi do navršenih 6 mjeseci, dok se roditeljski dopust može koristiti od navršenih 6 mjeseci djetetova života“.¹⁴

3.1. Korisnici rodiljnih i roditeljskih potpora

Kategorije osoba koje imaju pravo koristiti pravo na rodiljne i roditeljske potpore propisane su Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama. Najbitnija stavka za utvrđivanje prava korisnika rodiljnog i roditeljskog dopusta je ta je li osobe osiguranik obveznog zdravstvenog osiguranja na nekoj od osnova propisanih Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.¹⁵

Među korisnicima rodiljnog i roditeljskog dopusta razlikuju se sljedeće kategorije građana:

¹⁶

- ZAPOSLENI RODITELJ – osoba u radnom odnosu kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, te osoba s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj zaposlena u inozemstvu kod stranog poslodavca koja nema zdravstveno osiguranje stranog nositelja zdravstvenog osiguranja. Zaposlenim roditelj je i onaj koji je izabran ili imenovan na stalnu dužnost u tijelima državne vlasti ili u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, roditelj koji je član uprave trgovačkog društva, roditelj

¹³Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 20-21

¹⁴ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

¹⁵Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 18.

¹⁶*Ibidem*, str. 18-20

koji je na radu sklopio ugovor o stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, roditelj njegovatelj, te osoba koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata ima priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja po određenoj osnovi.

- SAMOZAPOSLENI RODITELJ – osoba koja na području Republike Hrvatske obavlja gospodarsku djelatnost obrta i osoba koja samostalno u obliku slobodnog zanimanja obavlja profesionalnu djelatnost. Samozaposlenim roditeljem smatra se i službenik vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno državno tijelo, ako nije osigurana po osnovi rada.
- RODITELJ KOJI OSTVARUJE DRUGI DOHODAK – osoba koja ostvaruje dohotke od npr. autorske naknade, primitaka po osnovi djelatnosti prevoditelja, sudskog tumača, konzultanta, sudskog vještaka i sl. druge dohotke na koji su plaćeni doprinosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja te koji je s te osnove stekao status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog osiguranja
- POLJOPRIVREDNIK – osoba koja u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje ako je vlasnik, posjednik ili zakupac. Navedena osoba mora na osnovi djelatnosti koju obavlja imati status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, te ujedno ne smije biti obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit niti zdravstveno osiguran po osnovi rada.
- NEZAPOSLENI RODITELJ – osoba s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj u trajanju od najmanje 3 godine, koja je zdravstveno osigurana prema propisima o obveznome zdravstvenom osiguranju i koja se vodi u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prema propisima.

3.2. Rodiljni dopust

Prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (NN 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20), „zaposlena ili samo zaposlena trudnica, odnosno zaposlena ili samozaposlena majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta ima pravo na rodiljni dopust u trajanju od 28dana prije dana očekivanog poroda do navršenih

6mjeseci života djeteta“.¹⁷Zaposlena ili samozaposlena trudnica, ovisno o stanju trudnoće i zdravstvenom stanju, može početi koristiti rođiljni dopust i 45 dana prije dana očekivanog poroda, što utvrđuje njezin izabrani doktor ginekolog.¹⁸

Rodiljni dopust obuhvaća obvezni i dodatni rođiljni dopust. „Obvezni rođiljni dopust koristi se u neprekidnom trajanju od 98 dana, od kojih 28 dana prije dana očekivanog poroda te 70 dana nakon rođenja djeteta“.¹⁹Međutim, zaposlena trudnica, ovisno o stanju trudnoće i zdravstvenom stanju, može početi koristiti rođiljni dopust i 45 dana prije dana očekivanog poroda, što utvrđuje izabrani doktor ginekolog trudnice.²⁰

Dodatni rođiljni dopust može koristiti zaposlena majka nakon proteka obveznoga rođiljnog dopusta i to do navršenih 6 mjeseci života djeteta.²¹ Ovaj dio rođiljnog dopusta majka može koristiti uz rad na polovini radnog vremena, ali najdulje do 9 mjeseci života djeteta. Jednako pravo može koristiti i otac djeteta koji je prihvatio korištenje dodatnoga rođiljnog dopusta.²²„Pisanom izjavom dodatni rođiljni dopust majka može prenijeti na oca djeteta, uz njegovu prethodnu suglasnost, u cijelosti ili u vremenski ograničenu trajanju“.²³

“Ako je dijete prerano rođeno, rođiljni dopust se može produžiti za onoliko dana za koliko je dijete prerano rođeno“.²⁴

Roditelj koji ostvaruje drugi prihod, poljoprivrednik i nezaposleni roditelj ima pravo na rođiljnu poštedu od rada obvezno od rođenja djeteta do 70. dana od dana rođenja djeteta koristi majka djeteta, te ju ima pravo koristiti do navršenog 6. mjeseca života djeteta, u neprekinutom trajanju.²⁵

¹⁷ Zakon o rođiljnim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 12.

¹⁸ Šeler, J. (2020), *Rodiljni i roditeljski dopust u slučaju uzastopnih trudnoća*, RRI F, 12/2020., str. 135.

¹⁹ Zakon o rođiljnim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 12.

²⁰ Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 21.

²¹ Zakon o rođiljnim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 12.

²² Turković-Jarža, L. (2020a), *Rodiljni i roditeljski dopust obrtnika i slobodnih zanimanja*, RRI F, 6/2020, str. 153.

²³ Wagner, A. (2021), *Rodiljni dopust majke koja uz plaću ostvaruje i druge dohotke*, RRI F, 8/2021, str. 59.

²⁴ Zakon o rođiljnim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 12., st. 6.

²⁵ Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 39-40

3.2.1. Naknada plaće za vrijeme roditeljnog dopusta

Za vrijeme korištenja prava na roditeljni dopust zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u svoti od 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.²⁶ Pod plaćom na osnovi koje se utvrđuje osnovica za naknadu plaće podrazumijeva se „redovita mjesečna plaća osiguranika utvrđena u skladu s odredbama propisa o radu te naknada plaće isplaćena za vrijeme odsutnosti s rada“.²⁷ Plaća na osnovi koje se utvrđuje osnovica za naknadu plaće obuhvaća redovita mjesečna plaća koju isplaćuje poslodavac te naknada plaće za vrijeme korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta odnosno privremene nesposobnosti za rad u trajanju od prva 42 dana u slučaju da se ista isplaćuje na teret sredstava poslodavca.²⁸

Osiguranici imaju pravo na naknadu na temelju prosjeka plaće, ali i na temelju drugog dohodak koji se također uračunava u osnovicu za utvrđivanje naknade plaće. U slučaju da uz plaću roditelj ostvaruje i druge dohotke, u roditeljnu naknadu uračunavaju se i drugi dohodci ostvareni prema primitcima od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak.²⁹ U osnovicu za naknadu plaće ne uračunavaju se druge isplate poput nagrada, regresa, isplata za Božić ili Uskrs, stimulacija, terenskog dodatka i slično, niti naknade plaće isplaćene za prethodno korištenje neke od roditeljnih i roditeljskih potpora koje se isplaćuju na teret sredstava HZZO-a ili državnog proračuna.³⁰

Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljni dopust ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće (bez limita), utvrđene u skladu s propisima iz obveznog zdravstvenog osiguranja.³¹ Uvjet za primanje naknade po ovom kriteriju je da roditelj ima 12 mjeseci neprekidnog staža ili 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine.³²

²⁶ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/roditeljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

²⁷ Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 35.

²⁸ Wagner, A. (2021), *op. cit.*, str. 59

²⁹ *Ibidem*, str. 59.

³⁰ *Ibidem*, str. 59.

³¹ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/roditeljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

³² Europska komisija, Davanja za majčinstvo/očinstvo, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1104&langId=hr&intPageId=4454> [7.8.2021.]

Tablica 1. Isplate za izračun naknade za vrijeme roditeljnog dopusta

Isplate koje se uračunavaju u obračun naknade za roditeljni dopust	Isplate koje se ne uračunavaju u obračun naknade za roditeljni dopust
- plaća osiguranika utvrđena u skladu s odredbama propisa o radu - naknada plaće isplaćena za vrijeme godišnjeg odmora, plaćeni dopust - naknada plaće isplaćena za vrijeme bolovanja na teret poslodavca - autorska naknada - umjetnički honorari - naknada za ugovor o djelu - naknada za sudjelovanje na upravnim i nadzornim odborima	- bonusi, stimulacije, nagrade radnicima za radne rezultate koji se ne smatraju plaćom - neoporezive i oporezive nagrade, naknade i potpore - naknada plaće isplaćena za vrijeme bolovanja na teret HZZO-a - ostale isplate koje se ne smatraju plaćom - dohodak od dividendi - dohodak od kamata - dohodak od najma - dohodak od prodaje udjela - dohodci koji ne čine osnovicu za obračun doprinosa

Izvor: Wagner, A. (2021), Rodiljni dopust majke koja uz plaću ostvaruje i druge dohotke, RRiF, 8/2021, str. 59.

Vežano uz samozaposlene roditelje, naknada se utvrđuje od mjesečne osnovice osiguranja na koju osiguranik obračunava i uplaćuje doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje za posljednjih 6 mjeseci umanjene za doprinos za mirovinsko osiguranje, porez na dohodak i prirez, pri čemu se primjenjuje pripadajući osobni odbitak. Naknada se utvrđuje na sličan način kao i za radnika, samo što u ovom slučaju to nije plaća jer si ju samostalni osiguranici ne isplaćuju nego je to samo stalna osnovica na koju plaćaju doprinose.³³

Naknadu za vrijeme roditeljnog dopusta isplaćuje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izravno na račun radnice, a na temelju podnesene potvrde o plaći, potvrde o isplaćenim dugim dohodcima i doznake liječnika ginekologa. Naknada se izračunava na temelju ukupne isplaćene (neto) plaće u šestomjesečnom razdoblju prije roditeljnog dopusta i drugih isplaćenih dohodaka u šestomjesečnom razdoblju prije roditeljnog dopusta te na temelju ukupnih sati rada u šestomjesečnom razdoblju, odnosno satnice.³⁴

³³Turković-Jarža, L. (2020a), *op.cit.*, str. 153.

³⁴Wagner, A. (2021), *op. cit.*, str. 63.

Na temelju izračunane neto-satnice HZZO uplaćuje radnici mjesečnu naknada za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta, ovisno o fondu sati rada koji bi radnica radila da ne koristi roditeljni dopust.³⁵

Zaposleni i samozaposleni roditelj koji ne ispunjava uvjet staža osiguranja u trajanju od najmanje 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine, za vrijeme korištenja prava iz sustava roditeljnih i roditeljskih potpora ima pravo na novčanu naknadu koja iznosi 70% proračunske osnovice, odnosno 2.328,20 kuna.³⁶

3.2.2. Naknada plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad radi komplikacija u trudnoći

Spriječenost za rad zbog roditeljnog i roditeljskog dopusta treba razlikovati od komplikacija u trudnoći prije poroda jer se spriječenost za rad zbog komplikacija u trudnoći smatra bolovanjem s nekim posebnostima u odnosu na redovito bolovanje. Spriječenost za rad zbog komplikacija u trudnoći ne smatra se dopustom nego bolovanjem te nije predmet Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama nego isključivo Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju te se stoga ne može poistovjetiti ni s roditeljnim ni s roditeljskim dopustom.³⁷

Naknada plaće za vrijeme bolovanja zbog bolesti i komplikacija u vezi s trudnoćom i porođajem iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće. Naknada plaće određuje se od osnovice koju čini prosječni iznos plaće koja je osiguraniku isplaćena u posljednjih šest mjeseci prije mjeseca u kojem je nastupilo bolovanje, neovisno na čiji teret se isplaćuje.³⁸ Osnovica za obračun naknade plaće za vrijeme bolovanja utvrđuje se kao satna ili dnevna osnovica, ovisno o rasporedu radnog vremena korisnika naknade.³⁹

U propisanom razdoblju moraju biti isplaćene najmanje dvije plaće, koje se odnose na dva kalendarska mjeseca. Ako osiguraniku u šestomjesečnom razdoblju nije isplaćena niti jedna plaća, odnosno ako je isplaćena samo jedna plaća, kao osnovica za naknadu plaće uzima se plaća isplaćena do dana nastanka osiguranog slučaja (bolesti) na osnovu kojeg se

³⁵ Wagner, A. (2021), *op. cit.*, str. 63.

³⁶ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/roditeljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

³⁷ Turković-Jarža, L. (2018), *Prava zaposlenih osoba u vezi s trudnoćom, porodom i roditeljstvom*, RRiF, 10/2018, str. 56

³⁸ Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 16.

³⁹ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/roditeljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

stječe pravo na naknadu plaće, odnosno plaća na koju radnik ima pravo prema ugovoru o radu.⁴⁰

Naknada plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad radi komplikacija u trudnoći iznosi 100% od osnovice za naknadu, s time da najviši iznos tako utvrđene naknade plaće koja se isplaćuje ne može iznositi više od proračunske osnovice uvećane za 28%, odnosno 4.257,28 kuna, za puno radno vrijeme.⁴¹ Naknadu plaće za vrijeme bolovanja zbog komplikacija u trudnoći i privremene spriječenosti za rad zbog trudnoće izravno isplaćuje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje na temelju izvješća o bolovanju.⁴² Osiguranci koja ne ispunjava uvjet prethodnog osiguranja, naknada plaće, za sve vrijeme trajanja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u trudnoći, pripada u iznosu od 25% proračunske osnovice za puno radno vrijeme, odnosno 831,50 kuna.⁴³

Radnice koje nisu u potpunosti iskoristile godišnji odmor za godinu u kojoj su ga stekle, koriste godišnji odmor nakon prestanka bolovanja zbog komplikacija u trudnoći, a prije početka korištenja prava na rodiljni dopust, te bivaju oštećene za iznos naknade plaće tijekom korištenja rodiljnog dopusta.⁴⁴

U prosjek se uzima samo mjesec u kojem je radnica koristila godišnji odmor, a ne prosjek plaće za šest mjeseci prije dana otvaranja bolovanja, kao što bi se inače uzimao u obzir taj prosjek da radnica nije u međuvremenu koristila pravo na neiskorišteni godišnji odmor.⁴⁵

Ako radnici za vrijeme korištenja bolovanja zbog komplikacija u trudnoći prestane radni odnos, ona ostvaruje pravo na naknadu sve do dana koji prethodi danu kojim započinje rodiljni dopust. U tom slučaju više ne ostvaruje pravo na rodiljnu naknadu po osnovi radnog odnosa, već kao nezaposlena majka ukoliko se u roku 30 dana nakon prestanka radnog odnosa prijavi Hrvatskom zavodu za zapošljavanje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.⁴⁶

⁴⁰Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 16.

⁴¹Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁴²Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 16.

⁴³Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁴⁴Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 16.

⁴⁵*Ibidem*, str. 16.

⁴⁶*Ibidem*, str. 17.

Osobe koje su prema propisima o radu sklopile ugovor o stručnom osposobljavanju, bez zasnivanja radnog odnosa, roditelji njegovatelji te osobe koje pružaju njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata imaju pravo na novčanu naknadu tijekom roditeljskog dopusta u visini 70 % proračunske osnovice, odnosno 2.328,20 kuna.⁴⁷

3.3. Roditeljski dopust

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama (NN 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20) uređeno je i pravo na roditeljski dopust. Roditeljski dopust može koristiti jedan ili oba roditelja nakon navršenih 6 mjeseci djetetova života.⁴⁸ Kao što mu i samo ime kaže, roditeljski dopust ponajprije se koristi kao dopust te omogućuje korisniku da tijekom korištenja u potpunosti bude posvećen brizi o djetetu.⁴⁹

Roditeljski dopust može se koristiti i kao pravo na rad s polovinom punoga radnog vremena. „Roditelj koji u tom slučaju koristi pravo na rad s polovinom punoga radnog vremena, roditeljski dopust koristi u dvostrukom trajanju neiskorištenoga roditeljskog dopusta“.⁵⁰ Roditeljski dopust korisnici mogu iskoristiti sve do 8. godine života djeteta. Pritom, roditeljski dopust priznaje im se u (ukupnom) trajanju od 8 ili 30 mjeseci, ovisno o broju rođene djece i načinu njegova korištenja. Naime, zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od 8 mjeseci, za prvo i drugo rođeno dijete te 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete.⁵¹

U broj rođene djece relevantan za određivanje trajanja roditeljskog dopusta uračunavaju se, uz rođenu djecu konkretnog korisnika, i mrtvorodena i umrla djeca, posvojena djeca, maloljetna djeca kojima je korisnik određen za skrbnika, maloljetna djeca kojima je

⁴⁷Šeler, J. (2021), *op. cit.*, str. 174.

⁴⁸ Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 13.

⁴⁹Šeler, J. (2021), *op. cit.*, str. 173.

⁵⁰*Ibidem*, str. 173.

⁵¹Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 23.

korisnik određen za udomitelja i djeca koja su odlukom nadležnog tijela povjerena korisniku na čuvanje ili odgoj.⁵²

3.3.1. Naknada plaće za vrijeme roditeljskog dopusta

Naknada plaće za vrijeme roditeljskog dopusta isplaćuje se u punom iznosu od utvrđene osnovice za naknadu plaće (100% od osnovice za naknadu plaće), ali ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 170% proračunske osnovice mjesečno odnosno 5.654,20 kuna.⁵³

U preostalom dijelu roditeljskog dopusta (nakon proteka tih prvih 6, odnosno 8 mjeseci roditeljskog dopusta, za blizance, treće i svako sljedeće dijete) isplaćuje se u iznosu od 70% proračunske osnovice, odnosno 2.328,20 kuna.⁵⁴ Dakle, roditelji blizanaca, trećega i svakoga sljedećeg djeteta koji ostvaruju pravo na 30 mjeseci roditeljskog dopusta, za prvih 6 mjeseci odnosno 8 mjeseci ostvariti će naknadu plaće u istoj visini kao i roditelji za prvo i drugo rođeno dijete, znači maksimalno 5.654,20 kuna, dok će im u preostalom dijelu ta naknada iznositi 2.328,20 kuna.⁵⁵

Ukoliko korisnica koristi pravo roditeljskog dopusta neposredno nakon korištenja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u trudnoći, roditeljskog dopusta ili dopusta radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, ne računa se nova osnovica za naknadu plaće već se naknada plaće obračunava prema prethodno utvrđenoj osnovici tijekom korištenja navedenih prava.⁵⁶

Zaposleni roditelj može koristiti roditeljski dopust nakon 6 mjeseci života djeteta radom u polovini punoga radnog vremena, i to u dvostrukom trajanju neiskorištenoga roditeljskog dopusta. Za rad u polovini radnog vremena roditelj ostvaruje polovinu ugovorene plaće, a za korištenje roditeljskog dopusta u drugoj polovini punoga radnog vremena Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje isplaćuje na tekući račun roditelja 2.328,20 kn.⁵⁷

⁵² Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁵³ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁵⁴ Ibidem

⁵⁵ Šeler, J. (2021), *op. cit.*, str. 174.

⁵⁶ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁵⁷ Turković-Jarža, L. (2020b), *op. cit.*, str. 112.

Zaposleni ili samozaposleni posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja djeteta nije roditelj djeteta, može ostvariti pravo na posvojiteljski dopust s danom pravomoćnosti rješenja o posvojenju i može trajati 6 mjeseci za djecu do 18. godina života. No, za posvojeno dijete mlađe od 8. godine posvojitelju se može odobriti pravo i na dodatnih 6 mjeseci roditeljskog dopusta.⁵⁸ Tijekom posvojiteljskog dopusta, naknada plaće iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće (bez limita), a za vrijeme roditeljskog dopusta limitirana je na 170% proračunske osnovice, odnosno iznosi 70% proračunske osnovice (u skladu s odredbama o roditeljskom dopustu kako je ranije izloženo).⁵⁹

U slučaju da je dijete mrtvorodeno, zaposlena ili samozaposlena majka također ima pravo koristiti roditeljski, odnosno roditeljski dopust još 3 mjeseca računajući od idućeg dana od dana smrti djeteta.⁶⁰ U ovom slučaju majka ima pravo na naknadu plaće „koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 170% proračunske osnovice mjesečno“.⁶¹ Korisnici koji ostvaruju pravo na poštedu rada imaju pravo na naknadu od 70% proračunske osnovice u slučaju smrti djeteta.⁶²

3.3.2. Roditeljski dopust i naknade zbog njege djeteta sa smetnjama u razvoju

Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja može ostvariti pravo na rad s polovicom radnog vremena radi pojačane njege djeteta, nakon korištenja roditeljskog dopusta, do navršene 3. godine života djeteta. To se pravo ostvaruje ako je djetetu zbog njegova zdravlja i razvoja potrebna pojačana briga i njega. Za vrijeme korištenja prava, korisnik ima pravo na novčanu naknadu u visini od 70% proračunske osnovice mjesečno za puno radno vrijeme u iznosu od 2.328,20 kuna.⁶³

Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja također može koristiti dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju. Smetnjama u razvoju smatra se tjelesno ili mentalno oštećenje ili teža psihička bolest.⁶⁴ To pravo ostvaruje do 8. godine djetetova života pod

⁵⁸ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁵⁹ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁶⁰ Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20, čl. 17.

⁶¹ Ibidem, čl. 24., st. 5.

⁶² Ibidem, čl. 30., st. 1.

⁶³ Turković-Jarža, L. (2020b), *op. cit.*, str. 106-113.

⁶⁴ Turković-Jarža, L. (2021a), *Prava roditelja zbog njege djeteta sa smetnjama u razvoju*, RRiF, 4/2021., str. 75

uvjetom da su oba roditelja bila zaposlena ili samozaposlena prije početka korištenja i za svo vrijeme trajanja dopusta.⁶⁵ Za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života korisnik ima pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 70% proračunske osnovice mjesečno, odnosno 2.328,20 kuna.⁶⁶

Zaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju koji koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, ima pravo na novčanu naknadu obračunatu u visini iznosa isplaćene plaće umanjene za obračunate i obustavljene doprinose za mirovinsko osiguranje, predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno posebnim propisima, a koju je ostvario radeći taj mjesec u polovici punog radnog vremena. Zaposleni roditelj za vrijeme korištenja toga prava ostvaruje naknadu u visini isplaćene neto-plaće za rad u polovini punoga radnog vremena koja se isplaćuje na teret državnog proračuna.⁶⁷

Samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju, u pravilu, nema radnog vremena određenog u skladu sa Zakonom o radu.⁶⁸ Samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju koji koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, ima pravo na novčanu naknadu obračunatu u visini 50% od osnovice za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za osnovu po kojoj je roditelj prijavljen na obvezno zdravstveno osiguranje i za razdoblje na koje se naknada odnosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja.⁶⁹ Ako je roditelj izabrao višu osnovicu za plaćanje doprinosa, tada ostvaruje pravo na naknadu u svoti od 50 % od izabrane više mjesečne osnovice.⁷⁰

3.4. Rodiljni i roditeljski dopust u slučaju uzastopnih trudnoća

U praksi postoje često postoje slučajevi da zaposlena majka ostane trudna tijekom korištenja roditeljskog dopusta za prethodno dijete. U ovoj situaciji na visinu naknade plaće koju će primati tijekom moguće privremene nesposobnosti za rad te rodiljnog i

⁶⁵Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁶⁶Ibidem

⁶⁷Turković-Jarža, L. (2021a), *op. cit.*, str. 75

⁶⁸Turković-Jarža, L. (2021a), *op. cit.*, str. 78

⁶⁹Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

⁷⁰Turković-Jarža, L. (2021a), *op. cit.*, str. 79

roditeljskog dopusta izravno utječe konkretni trenutak započinjanja navedenih prava te razdoblje primanja plaće, odnosno naknade plaće na teret poslodavca.⁷¹

U slučaju kada radnica neposredno nakon bolovanja zbog komplikacija u trudnoći nastavlja roditeljni dopust, u pravilu se ne treba utvrđivati ponovno naknada, već se i dalje za vrijeme roditelnog dopusta nastavlja isplaćivati jednaka naknada na temelju satnice izračunate u potvrdi o plaći koju je poslodavac ispostavio prije početka bolovanja zbog komplikacija u trudnoći, osim ako je utvrđivanje nove naknade povoljnije za radnicu.⁷² Naknada plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u trudnoći ne može biti veća od najniže osnovice osiguranja koja služi za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, a to je 3.321,96 kn.⁷³

3.5. Dokumentacija potrebna za ostvarenje prava roditelnog i roditeljskog dopusta

Da bi roditelj ostvario pravo na naknadu za vrijeme roditelnog dopusta, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje treba predati *Zahtjev za otvaranje roditelnog dopusta*, a uz zahtjev treba priložiti sljedeće:⁷⁴

- izvješće o privremenoj nesposobnosti za rad zbog otvaranja roditelnog dopusta (popunjava poslodavac)
- potvrdu o plaći
- presliku kartice tekućeg računa
- ugovor o djelu ili drugi pravni akt o stjecanju primitaka na koje se plaća doprinos za obvezna osiguranja
- potvrdu (potvrde) o novčanom primitku (primitcima) koji je osiguraniku isplaćen u posljednjih šest mjeseci prije mjeseca u kojemu je nastupio roditeljni dopust, tj. *Potvrdu o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i prirezu u XY godini.*

⁷¹Šeler, J. (2020), *op. cit.*, str. 135.

⁷²Kasunić Peris, M. (2010), *op. cit.*, str. 16

⁷³Šeler, J. (2020), *op. cit.*, str. 136.

⁷⁴Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/roditeljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]

4. IZRAČUNI NAKNADE ZA VRIJEME RODILJNOG I RODITELJSKOG DOPUSTA

Kako je prikazano u prethodnom poglavlju visina rodiljne i porodiljne naknade razlikuje se s obzirom na osnovu korištenja koja je propisana o rodiljnim i roditeljskim potporama kako slijedi za:⁷⁵

- obvezni rodiljni dopust do 70 dana i dodatni rodiljni dopust nakon 70 do 98 dana visina naknade iznosi 100 % osnovice na koju je osoba bila osigurana u 6 mjeseci prije mjeseca u kojemu je započelo korištenje pravom.
- roditeljski dopust nakon navršenih 6 mjeseci ili 8 mjeseci života djeteta, ako to pravo koriste oba roditelja visina naknade iznosi 100 % od osnovi a najviše 170 % od proračunske osnovice ($3.326,00 \times 1,70 = 5.654,20$ kn) za puno radno vrijeme.
- korištenje roditeljskog dopusta radom u polovini radnog vremena visina naknade iznosi 70 % od proračunske osnovice 2.328,20 kn ($3.326,00 \times 0,7$)
- rad u polovini radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života ako mu je potrebna pojačana njega nakon dodatnog roditeljskog dopusta visina naknade iznosi 70 % od proračunske osnovice 2.328,20 kn ($3.326,00 \times 0,7$)
- korištenje dopusta zbog smrti djeteta još 3 mjeseca nakon smrti djeteta visina naknade iznosi 100 % od osnovice za naknade, a najviše 120 % od proračunske osnovice mjesečno za puno radno vrijeme ($3.326,00 \times 1,70 = 5.654,20$ kn)
- roditelja koji ne ostvaruje staž osiguranja prije rodiljnog dopusta u trajanju 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine visina naknade iznosi 70 % od proračunske osnovice ($3.326,00 \times 0,7 = 2.328,20$ kn)
- roditeljski dopust u preostalom trajanju, nakon isteka 6 mjeseci do 30 mjeseci za blizance ili treće i svako sljedeće dijete visina naknade iznosi 70 % od proračunske osnovice ($3.326,00 \times 0,50 = 2.328,20$ kn-

U ovom poglavlju prikazani su primjeri izračuna naknada za vrijeme rodiljnog i roditeljskog dopusta te za vrijeme privremene nesposobnosti za rad u slučaju komplikacija u trudnoći.

⁷⁵Turković-Jarža, L. (2020a), *op.cit.*, str. 155.

4.1. Obračun plaće

U Tablici 2. prikazan je uvid u obračun plaće zaposlenice Mare Marić. Na ugovorenu bruto plaću u iznosu od 11.493,51 kn prvotno se računaju obvezni doprinosi (MO I i MO II). Ukoliko je osiguranica korisnica samo prvog mirovinskog stupa tada se na bruto plaću računa 20% obveznih doprinosa, a ukoliko je osiguranica korisnica oba stupa tada na MO I otpada 15% dok na MO II otpada preostalih 5%.

Tablica 2. Prikaz obračuna plaće

<i>Ime i prezime</i>		Mara Marić
<i>Bruto plaća (1)</i>		11.493,51 kn
<i>Doprinosi mirovinsko</i>	<i>Ukupno</i>	2.298,70 kn
	<i>I stup</i>	1.724,03 kn
	<i>II stup</i>	574,68 kn
<i>Dohodak</i>		9.194,81 kn
<i>Osobni odbici</i>		4.000,00 kn
<i>Porezna osnovica</i>		5.194,81 kn
<i>Osnovica za primjenu stope 20%</i>		5.194,81 kn
<i>Osnovica za primjenu stope 30%</i>		0,00 kn
<i>Porez 20%</i>		1.038,96 kn
<i>Porez 30%</i>		0,00 kn
<i>Ukupno porez</i>		1.038,96 kn
<i>Priraz</i>		155,84 kn
<i>Ukupno porez i priraz</i>		1.194,81 kn
<i>Neto plaća</i>		8.000,00 kn
<i>Neoporeziva isplata</i>		
<i>Ukupna neto isplata</i>		8.000,00 kn
<i>Doprinosi na plaću</i>	<i>Zdravstveno osiguranje</i>	1.896,43 kn
<i>Ukupan trošak poslodavca (bruto 2)</i>		13.389,94 kn

Izvor: Izrada autorice

Dohodak se izračunava tako da se od bruto 1 oduzmu doprinosi iz plaće. Od dohotka se oduzima osobni odbitak (minimalni iznos je 4.000,00 kn, a uvećava se za svako dijete ili uzdržavanog člana sukladno zakonski donesenim koeficijentima prema Zakonu o dohotku). Na osnovu izračuna dobije se osnovica za porez i prirez.

Prema zakonu o dohotku obveznicima poreza na dohodak sa svoga područja predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može svojom odlukom pripisati plaćanje poreza na dohodak. Osnovica za izračun prireza je već utvrđen iznos poreza na dohodak. Stopa za izračun: 1. Općina do 10%, 2. Grad ispod 30.000 stanovnika do 12%, 3. Grad iznad 30.000 stanovnika do 15%, 4. Grad Zagreb do 18%. Neto plaća je razlika dohotka i poreza i prireza. Doprinos na plaću iznosi 1.896,43 kn, a ukupni trošak za poslodavca (bruto 2) je zbroj bruto 1 i doprinosa za zdravstveno.

Također svaki zaposlenik mora imati platnu listu (Slika 1.) za svako obračunsko razdoblje. Prema priloženoj platnoj listi vidi se da je zaposlenici obračunata plaća za siječanj 2021. godine sa datum isplate na 10.02.2021.

Slika 1. Platna lista zaposlenice

PLATNA LISTA

za obračunane osobne dohotke za mjesec 01 godine 2021
za razdoblje od 01. do 31.01.2021

██████████ d.o.o.

Mjesto troška: M01

21000 Split

Magistrala Solin

OIB: ██████████

IBAN: ██████████

Datum obračuna: 31.01.21

Datum isplate: 10.02.21

Šifra radnika:	16	Šifra općine:	4090
Prezime:	MARIĆ	Naziv općine:	SPLIT
Ime:	MARA	OIB :	██████████
Adresa:	PLANČIĆEVA	Opis radnog mjesta:	ADMINISTRATOR
Osobni račun:	000- ZAGREBAČKA BANKA D.D.	Bodovi po ugovoru:	1

Šifra	Opis	Sati	Učinak	Cijena	K.S.R.M.	K.S.S.	K.S.	Ukupno
RS	Redovni radni sati	152,00	0,00	42,76	1,00	1,60	1,00	10.398,89
ND	BLAGDAN	16,00	0,00	42,76	1,00	1,60	1,00	1.094,62
Bruto plaća:		168,00						11.493,51
Topli obrok :								0,00
Minuli rad:						0,00%		0,00
Ukupno bruto:								11.493,51

II OBRAČUN DOPRINOSA		IZ PLAĆE		NA PLAĆE	
Naziv	Stopa iz	Iznos	Stopa na	Iznos	
Dop.za zapošljavanje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dop. za MIO II stup	5,00	574,68	0,00	0,00	0,00
Doprinos za MIO	15,00	1.724,03	0,00	0,00	0,00
Dop.za zdravstveno -ozljeđe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Doprinos za zdravstveno	0,00	0,00	16,50	1.896,43	
Ukupna cijena koštanja:	13.389,94	Osobni odbitak:	4.000,00		
Bruto plaća:	11.493,51	20,00%	1.038,96		
Doprinosi iz plaće:	2.298,71	Porez na dohodak:	1.038,96		
Ukupno porez:	1.194,80	Prerez 15,00 %:	155,84		
Neto plaće:	8.000,00	Ukupno porez:	1.194,80		
Ukupno bolovanje:	0,00				
Ukupno naknada:	0,00				
Ukupno obustava:	0,00				
Ukupno za isplatu:	8.000,00				

Potvrda primitka obračuna i plaće : _____

Obračunao: _____

Odgovorna osoba: _____

Izvor: Izrada sutorice

U obrascu JOPPD strane A za isplatu plaće iskazuju se ukupno izračunati porez i prerez u iznosu od 1.194,80 kn, mirovinsko osiguranje I stup u iznosu od 1.724,03 kn, mirovinsko osiguranje II stup od 574,68 kn te zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.896,43 kn.

Slika 2. JOPPD obrazac strana A plaće

K.I.S. 4 Win Micronic - Split

MINISTRARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA**OBRAZAC JOPPD**
STRANICA **A****IZVJEŠĆE**o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 10.02.21

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	21041	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA	
1.	Naziv/ime i prezime		██████████ d.o.o.	██████████ d.o.o.	
2.	Adresa		Magistrala Solin	Magistrala Solin	
3.	Adresa elektroničke pošte		██████████@gmail.com	tbeara0@gmail.com	
4.	OIB		██████████	██████████	
5.	Oznaka podnositelja		1		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE	1	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	1
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG PREDUJMA POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK				IZNOS
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				1.194,80
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1 i 14.2 sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				1.194,80
1.2.	Ukupan zbroj stupaca 14.1 i 14.2 sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (mirovina)				0,00
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala				0,00
3.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava i posebnih vrsta imovine				0,00
4.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja				0,00
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				0,00
6.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata				0,00
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa				1.724,03
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi poduzetničke plaće				0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima				0,00
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osobe osigurane u održanim okolnostima				0,00
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem				0,00
7.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose				0,00
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				574,68
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka				0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi poduzetničke plaće				0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima				0,00
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem				0,00
6.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose				0,00

VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa	1.896,43
2.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi radnog odnosa	0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi poduzetničke plaće	0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi poduzetničke plaće	0,00
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka	0,00
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00
7.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje - za obveznike po osnovi korisnika mirovina	0,00
8.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	0,00
9.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	0,00
10.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osobe osigurane u određenim okolnostima	0,00
11.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	0,00
12.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	0,00
VI.4.	DOPRINOS ZA ZAPOŠLJAVANJE	
1.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje	0,00
2.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi poduzetničke plaće	0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	0,00
VII.	ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI	0,00
VIII.	NAPLAĆENA KAMATA ZA DOPRINOSE ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE	0,00
IX.	UKUPAN IZNOS NEOPOREZIVIH PRIMITAKA NEREZIDENATA KOJE ISPLAĆUJU NEPROFITNE ORGANIZACIJE DO PROPISANOG IZNOSA	0,00
X.	PODACI O BROJU OSOBA I NAKNADI UTVRĐENOJ SUKLADNO ODREDBAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM	0,00
1.	Broj osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposliti	0
2.	Iznos obračunane naknade	0,00

Izvor: Izrada autorice

Oznakom izvješća 21041 označava se datum obračuna navedene plaće, broj osoba za koje se podnosi izvješće. U navedenom primjeru odnosi se samo na jednu zaposlenicu, na koju otpada samo 1 redak na popisu pojedinačnih obračuna sa obrasca JOPPD strane B (zaposlenica nema bonusa, nema drugog dohotka i sl.)

U prikazanom obrascu vidljivo je kako je zaposlenica iz Splita prema šifri općine/grada 4090. Pod poljem 6.1 oznake stjecatelja/osiguranika upisuje se šifra 0001 koja označava radnika/osiguranika po osnovi radnog odnosa, a u rubrici 6.2 oznaka primitaka/obveze doprinosa upisuje se šifra 0001 koja označava da se radi o primitku po osnovi plaće.

Slika 3.JOPPD obrazac strana B plaće

K.J.S. 4 Win Micronic - SpR

STRANICA B

I. OIB podnositelja izvješća 57697201251

II. Oznaka izvješća 21041

III. Vrsta izvješća 01

IV. Redni broj stranice 1/1

1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja/osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0 Ukupni neodradeni sati rada (10. - odrad. sati rada)	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka /obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II stup	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž. osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za koništenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	4090	26587690236	0001	0	3	168	16	11.493,51	1.724,03	1.896,43	0,00	0,00	0,00	2.298,71	4.000,00	1.038,96	0	1	11.493,51
	04090	MARA MARIĆ	0001	0	1	1.1.2021	31.1.2021	11.493,51	574,68	0,00	0,00	0,00	9.194,80	5.194,80	155,84	0,00	8.000,00		

Izvor: izrada autorice

Navedena zaposlenica obavlja posao administratorice stoga nema obvezu plaćanja dodatnog doprinosa za beneficirani radni staž te su te rubrike prazne. Iz priloženog obrasca vidljivo je da je zaposlenica radila cijeli mjesec (oznaka 3 u rubrici 8) te da je prijavljena na puno radno vrijeme (oznaka 1 u rubrici 9). Ukupni radni sati prema kojima se radi obračun iznosi 168 sati od kojih je 16 sati neodrađeno zbog blagdana.

Razdoblje obračuna je od 01.01.2021. do 31.01.2021. Iznos oporezivog primitka kao i osnove za obračun doprinosa je zapravo iznos bruto plaće 11.493,51 kn. Rubrike 12.1, 12.2 i 12.3 popunjavaju se iznosima koji se odnose na mirovinsko osiguranje I i II stup te zdravstveno osiguranje.

Prethodno je navedeno kako zaposlenica nema obvezu plaćanja dodatnog doprinosa za beneficirani radni staž stoga su te rubrike kao i rubrike doprinosa za zapošljavanje i posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u INO prazne obzirom da nije izaslani radnik u drugu zemlju. Ukupni trošak doprinosa MO I i MO II iskazuje se u rubrici 13.2 što iznosi 2.298,71 kn. Dohodak iznosi 9.194,80 kn, osobni odbitak 4.000,00 kn, ukupni iznos poreza 1.038,96 kn te iznos prireza od 155,84 kn. U prikazanom retku nema neoporezivog primitka stoga se upisuje oznaka 0. Oznaka načina isplate je 1 što označava da se isplata plaće vrši na tekući račun u iznosu od 8.000,00 kn neto plaće. Za obračunani primitak od nesamostalnog rada odnosno plaće uvijek se upisuje bruto iznos plaće koji u ovom primjeru iznosi 11.493,51 kn.

4.2. Izračun naknade plaće za vrijeme bolovanja u trudnoći

Postoji mnogo razloga koji mogu izazvati komplikacije u trudnoći. Neki se mogu dogoditi prije same trudnoće dok se neki javljaju tijekom trudnoće od strane majke ili od strane bebe. U takvim slučajevima nadležni doktor ginekolog zadužen za zdravstveno stanje trudnice može otvoriti bolovanje odnosno komplikacije u trudnoći te na kraju svakog mjeseca izdaje dva izvješća o privremenoj nesposobnosti za rad (doznake) od kojih se jedan primjerak dostavlja poslodavcu, a drugi HZZO-u.

Uz navedenu doznaku potrebno je još priložiti Potvrdu o plaću – R1 obrazac (Slika 4) kojeg ispunjava poslodavac, kopiju osobne iskaznice i tekućeg računa, te zahtjev za otvaranje komplikacija koje se ispunjava u HZZO-u.

U obrazac se unose podatci o iznosima plaća koje su osiguraniku isplaćene u posljednjih šest mjeseci prije mjeseca u kojem je nastupio slučaj na osnovi kojeg radnik stječe pravo na naknadu prema kojoj HZZO određuje iznos naknade na koju osiguranica ima pravo za vrijeme trajanja bolovanja.

Navedenu dokumentaciju trudnica predaje prilikom otvaranja komplikacija, a naknadno samo doznake svaki mjesec za vrijeme trajanja privremene nesposobnosti za rad ili dok ne otvori obvezni rodiljni dopust 45 ili 28 dana prije planiranog termina poroda kojeg utvrđuje nadležni doktor ginekolog.

Slika 4. Potvrda o plaći

K.I.S. 4 Wn Mirovni - Split

NAZIV OBVEZNIKA UPLATE DOPRINOSA

██████████ d.o.o.
 Magistrala Solin █████ 21000 Split
 OIB: ██████████
 Broj obveze: ██████████

**POTVRDA
o plaći**

Hrvatski
zavod za
zdravstveno
osiguranje

1. PODACI O OSIGURANIKU

Prezime: MARIĆ Dan, mjesec, godina rođenja: 0	Ime: MARA OIB: ██████████ MBO osigurane osobe:

Osiguranik individualne kapitalizirane štednje - II stup mirovinskog osiguranja: **da * - ne ***

2. PODACI O IZNOSIMA PLAĆE KOJA JE OSIGURANIKU ISPLAĆENA U POSLIJEDNJIH ŠEST MJESECI PRIJE MJESECA U KOJEM JE NASTUPIO SLUČAJ NA OSNOVI KOJEG SE STJEČE PRAVO NA NAKNADU ⁽¹⁾
 tj. u razdoblju od **01.02.2021.** ^{upis} do **31.07.2021.** ^{upis}, a za mjesece: ⁽¹⁾

1	2	3	Broj sati					
			provedenih na radu u		Odsutnost s rada s pravom na naknadu pl. po ZOR-u ⁽⁵⁾	Ukupno sati	Sati privremene nesposobnosti na teret HZZO	Sati prema kalendaru radnog vremena ⁽⁶⁾
			punom radnom vremenu	dužem od punog radn. vremena				
1/2021	11.493,51	8.000,00	152	0	16	168	0	168
2/2021	11.493,51	8.000,00	160	0	0	160	0	160
3/2021	11.493,51	8.000,00	184	0	0	184	0	184
4/2021	11.493,51	8.000,00	168	0	8	176	0	176
5/2021	11.493,51	8.000,00	168	0	0	168	0	168
6/2021	11.493,51	8.000,00	160	0	16	176	0	176
UKUPNO:	68.961,06	48.000,00	992	0	40	1032	0	1032

3. OSNOVICU ČINI PROSJEČNI IZNOS PLAĆE ISPLAĆEN U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI,
 a koja iznosi ⁽⁷⁾ **'66,82'** kn po satu - brutto, odnosno ⁽⁸⁾ **'46,51'** kn po satu - netto.

U _____, 20__ g. Ime i prezime/OIB odgovorne osobe _____

Napomena: Za štetu koja bi nastala zbog davanja netočnih podataka odgovara obveznik uplate doprinosa u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Izvor: Izrada autorice

U ovom slučaju JOPPD obrazac ispunjava se na drugačiji način. Ovaj JOPPD obrazac strana A se za navedeni obračun šalje prazan zbog toga što zaposlenici plaća ide na teret države odnosno HZZO-a. oznaka izvješća je 21166 što znači da je obračun plaće napravljen na datum 15.06.2021.

Slika 5. JOPPD obrazac strana A u slučaju bolovanja za vrijeme trudnoće

IZVJEŠĆE

o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 15.06.21

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	21166	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA	
1.	Naziv/ime i prezime		██████████ d.o.o.	██████████ d.o.o.	
2.	Adresa		Magistrala Solin █████	Magistrala Solin █████	
3.	Adresa elektroničke pošte		██████████@gmail.com	██████████@gmail.com	
4.	OIB		██████████	██████████	
5.	Oznaka podnosioca		1		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE	1	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	1
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG PREDUJMA POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK				IZNOS
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				0,00
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1 i 14.2 sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				0,00
1.2.	Ukupan zbroj stupaca 14.1 i 14.2 sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (mirovina)				0,00
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala				0,00
3.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava i posebnih vrsta imovine				0,00
4.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja				0,00
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				0,00
6.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata				0,00
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa				0,00
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi poduzetničke plaće				0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima				0,00
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osobe osigurane u održanim okolnostima				0,00
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem				0,00
7.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose				0,00
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				0,00
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka				0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi poduzetničke plaće				0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima				0,00
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem				0,00
6.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose				0,00

VI.3. DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa	0,00
2.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi radnog odnosa	0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi poduzetničke plaće	0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi poduzetničke plaće	0,00
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka	0,00
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00
7.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje - za obveznike po osnovi korisnika mirovina	0,00
8.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	0,00
9.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	0,00
10.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osobe osigurane u određenim okolnostima	0,00
11.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	0,00
12.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	0,00
VI.4. DOPRINOS ZA ZAPOSŁJAVANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje	0,00
2.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,00
3.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi poduzetničke plaće	0,00
4.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	0,00
VII. ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI		
VIII. NAPLAĆENA KAMATA ZA DOPRINOSE ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE		
IX. UKUPAN IZNOS NEOPOREZIVIH PRIMITAKA NEREZIDENATA KOJE ISPLAĆUJU NEPROFITNE ORGANIZACIJE DO PROPISANOG IZNOSA		
X. PODACI O BROJU OSOBA I NAKNADI UTVRĐENOJ SUKLADNO ODREDBAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM		
1.	Broj osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposłiti	0
2.	Iznos obračunane naknade	0,00

Izvor: Izrada autorice

ZA JOPPD strana B šifra grada/općine ostaje ista kao i kod prethodno obračunate plaće, dok u rubriku 3 – šifra grada/općine rada stavlja se nula. Obzirom da je zaposlenica na komplikacijama potrebno je promijeniti oznaku stjecatelja/osiguranika u 5207 koja označava da osiguranik ostvaruje naknadu plaće za vrijeme komplikacija u trudnoći na teret HZZO-a. Za razdoblje obračuna uzet je mjesec svibanj od 01.05.2021. do 31.05.2021. godine čiji je fond radnih sati 168.

Slika 6. JOPPD obrazac strana B u slučaju bolovanja za vrijeme trudnoće

K.I.S. 4 Win Micronic - Spitt

STRANICA B

I. OIB podnositelja izvješća 57697201251

II. Oznaka izvješća 21166

III. Vrsta izvješća 01

IV. Redni broj stranice 1/1

1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja/osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0 Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrad. sati rada)	11. Iznos primika (oporezivi)	12.1. Doprinosa za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinosa za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinosa za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primika	16.1. Oznaka načina isplate	17. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primika /obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za policanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinosa za mirovinsko osiguranje - II stup	12.4. Doprinosa za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž. osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog priteza na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primika	16.2. Iznos za isplatu	
1	4090	26587690236	5207	0	3	168	168	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
	00000	MARA MARIĆ	0000	0	0	1.5.2021	31.5.2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Izvor:

Izrada

autorice

Platna lista u ovom slučaju sadržava samo period za koji se plaća obračunava, pripadajući fond sati te je i ona prazna.

4.3. Izračun naknade plaće za vrijeme roditeljskog dopusta

U nastavku teksta prikazan je primjer izračuna roditeljskog dopusta. Uzeto razdoblje navedenog obračuna za vrijeme roditeljskog dopusta je od 01.06.2021. do 30.06.2021. čiji fond sati iznosi 176. Jedina razlika između roditeljskog dopusta i komplikacija u trudnoći je u oznaci stjecatelja/osiguranika u rubrici 6.1 koja označava naknadu plaće koju osiguranik ostvaruje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta, posvojiteljskog dopusta, skraćenog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, stanke za dojenje, a kojemu se naknada isplaćuje na teret državnog proračuna – oznaka 5204. Kao i kod komplikacija u trudnoći, i u ovom slučaju JOPPD obrazac strana A šalje se prazan jer se plaća isplaćuje na teret državnog proračuna.

Prema oznaci izvješća 21193 vidimo da je obračun napravljen na datum 12.07.2021. godine, za jednu osobu za koju se izvješće podnosi na koju se odnosi jedan redak na popisu pojedinačnih obračuna sa stranice B.

Slika 7. JOPPD obrazac strana B kod izračuna roditeljnog dopusta

K.L.S. 4 Win Micronic - Split

STRANICA **B**

I. OIB podnositelja izvješća 57697201251

II. Oznaka izvješća 21193

III. Vrsta izvješća 01

IV. Redni broj stranice 1/1

1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja/osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0 Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađ. sati rada)	11. Iznos primika (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primika	16.1. Oznaka načina isplate	17. Obračunani primik od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primika /obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II stup	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž. osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog preizeza na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primika	16.2. Iznos za isplatu	
1	4090	26587690236	5204	0	3	176	176	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
	00000	MARA MARIĆ	0000	0	0	1.6.2021	30.6.2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Izvor:

Izrada

autorice

4.4. Izračun naknade plaće za vrijeme njege djeteta

Kako je već spomenuto, nakon korištenja roditeljskog dopusta jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja može ostvariti pravo na rad s polovicom radnog vremena radi pojačane njege djeteta i to do navršene 3. godine života djeteta. U tekstu koji slijedi prikazan je izračun naknade plaće za jedan takav primjer.

Tablica 3. Obračun plaće za vrijeme korištenja prava na rad s polovicom radnog vremena radi pojačane njege djeteta

<i>Ime i prezime</i>		Puno radno vrijeme	Nepuno radno vrijeme	Ukupno
Bruto plaća		6.857,14 kn	2.571,43 kn	9.428,57 kn
Doprinosi mirovinsko	<i>Ukupno</i>	1.371,43 kn	514,29 kn	1.885,71 kn
	<i>I stup</i>	1.028,57 kn	385,71 kn	1.414,29 kn
	<i>II stup</i>	342,86 kn	128,57 kn	471,43 kn
Dohodak		5.485,71 kn	2.057,14 kn	7.542,86 kn
Osobni odbici		5.485,71 kn	264,29 kn	5.750,00 kn
Porezna osnovica		- kn	1.792,86 kn	1.792,86 kn
Osnovica za primjenu stope 24%		- kn	1.792,86 kn	1.792,86 kn
Osnovica za primjenu stope 36%		- kn	- kn	- kn
Porez 24%		- kn	358,57 kn	358,57 kn
Porez 36%		- kn	- kn	- kn
Ukupno porez		- kn	358,57 kn	358,57 kn
Priraz		- kn	53,79 kn	53,79 kn
Ukupno porez i priraz		- kn	412,36 kn	412,36 kn
Neto plaća		5.485,71 kn	1.644,79 kn	7.130,50 kn
Neoporeziva isplata		- kn	- kn	- kn
Ukupna neto isplata		5.485,71 kn	1.644,79 kn	7.130,50 kn
Doprinosi na plaću	<i>zdravstveno osiguranje</i>	1.131,43 kn	424,29 kn	1.555,71 kn
	<i>ozljeda na radu</i>			
	<i>zapošljavanje</i>			

Izvor: Izrada autorice

Radnica Iva Ivić iz Splita (OIB: 1111111111), ima ugovorenu bruto plaću u iznosu od 12.000,00 kn mjesečno te je zaposlena kod poslodavca AB d.o.o. Do 16. travnja radila je i ostvarila plaću, a ostatom mjeseca koristi pravo na njegu djeteta sa smetnjama u razvoju u skraćenom radnom vremenu. Također koristi osobni odbitak za dijete. Poslodavac isplaćuje plaću 10. svibnja 2021. U Tablici 3. je prikazan obračun plaće za rad u punom radnom vremenu i u nepunom radnom vremenu.

Radeći 12 radnih dana po 8 h odnosno 96h ostvarila je plaću u svoti od 6.857,14 kn ($12.000,00/168h*96h$). Za preostala 72 radna sata u kojima navedena zaposlenica radi u pola radnog vremena ostvaruje plaću u iznosu od 2.571,43 kn ($12.000,00 / 168h * 72h * 0,5$)

Ispunjavajući JOPPD obrazac strane A kod navedenog slučaja za zaposlenicu koja zbog korištenja prava na njegu djeteta u skraćenom radnom vremenu vidljivo je da se plaća sastoji od neto plaće koju je ostvarila radeći u punom radnom vremenu te one ostvarene u nepunom radnom vremenu, od koje je dio financiran iz državnog proračuna na temelju obračuna plaće za rad u nepunom radnom vremenu. Ostali podatci dobiveni iz obračuna upisuju se u za to odgovarajuća polja.

Zaposlenici sa prebivalištem iz Splita koja ima ugovorenu bruto plaću u iznosu od 12.000,00 kn dodjeljuju se šifre 0001/0001 u poljima 6.1 i 6.2 što označava da se radi o radniku po osnovi radnog odnosa te primicima po osnovi plaće. Osiguranica koja ostvaruje naknadu plaće po osnovi roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju koji ima pravo na rad s polovicom radnog vremena zbog njege djeteta kojem se naknada plaće isplaćuje na teret državnog proračuna označava se oznakom 5211. Osiguranica radi na pola radnoga vremena zbog njege djeteta s poteškoćama te u skladu s tim upisuje se oznaka 3 u polju 9 – oznaka punog/nepunog radnog vremena.

Za radnicu je također potrebno voditi računa o evidenciji radnog vremena u kojem vremenskom periodu je radila u punom radnom vremenu odnosno u nepunom radnom vremenu na temelju čega joj se iz državnog proračuna isplaćuje naknada, dok istu polovicu naknade isplaćuje poslodavac.

Slika 8. JOPPD obrazac strana A u slučaju njege djeteta

MINISTARSTVO FINACIJA, POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA

OBRAZAC JOPPD
- stranica A-

I Z V J E Š Ć E
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 10.05.2021.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	21130	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1.	PODNOŠITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA
1.	Naziv/ime i prezime		AB d.o.o.		
2.	Adresa		Starčevićeva 6, Split		
3.	Adresa elektroničke pošte		ab@gmail.com		
4.	OIB		2222222222		
5.	Oznaka podnositelja		1		
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE	1	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	3
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK				I Z N O S
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				412,36
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				412,36
1.2.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (mirovina)				
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala				
3.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava				
4.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja				
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				
6.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata				
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa				1414,29
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka				
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi poduzetničke plaće				
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima				
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osobe osigurane u određenim okolnostima				
6.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem				
7.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose				
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				471,43
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka				
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi poduzetničke plaće				

4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
5.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	
6.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa	1555,71
2.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi radnog odnosa	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi poduzetničke plaće	
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka	
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	
7.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje – za obveznike po osnovi korisnika mirovina	
8.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
9.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
10.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osobe osigurane u određenim okolnostima	
11.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
12.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
VI.4.	DOPRINOS ZA ZAPOSŁJAVANJE	
1.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje	
2.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunavati doprinose	
VII.	ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI	
VIII.	NAPLAĆENA KAMATA ZA DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE	
IX.	UKUPAN IZNOS NEOPOREZIVIH PRIMITAKA NEREZIDENATA KOJE ISPLAĆUJU NEPROFITNE ORGANIZACIJE DO PROPISANOG IZNOSA	
X.	PODACI O BROJU OSOBA I NAKNADI UTVRĐENOJ SUKLADNO ODREDBAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM	
1.	Broj osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposliti	
2.	Iznos obračunane naknade	

Izvor: Izrada autorice

Osobni odbitak koji iznosi 5.750,00 kn u punom radnom vremenu nije u potpunosti iskorišten te je ostatak prebačen u obračun za nepuno radno vrijeme osiguranice.

Za ostatak obrasca obračuna plaće – 1 i 2 redak ispunjava se u za to predviđena polja, dok se redak 3, koji se odnosi na isplatu naknade na teret državnog proračuna, ne ispunjava osim osobnih podataka, odgovarajućih šifri te vremenskog razdoblja.

Slika 9. JOPPD obrazac strana B kod izračuna naknade plaće za vrijeme pojačane njege djeteta

I. OIB podnosioca i izvješća 22222222222		II. Oznaka izvješća 21130			III. Vrsta izvješća 1		-stranica B - IV. Redni broj stranice /												
1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta /boraštva	4. OIB stjecatelja /osiguravnika	6.1. Oznaka stjecatelja /osiguravnika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. - odrađeni sati rada)	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17.1. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja /osiguravnika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1	04090	111111111111	0001	0	3	96	0	6.857,14	1.028,57	1.131,43	0,00	0,00	0,00	1.371,43	5.485,71	0,00	0	1	6.857,14
	04090	Iva Ivić	0001	0	3	1.4.2021	16.4.2021	6.857,14	342,86	0,00	0,00	0,00	0,00	5.485,71	0,00	0,00	0,00	5.485,71	
2	04090	111111111111	0001	0	3	36	0	2.571,43	385,71	424,29	0,00	0,00	0,00	514,29	264,29	358,57	0	1	2.571,43
	04090	Iva Ivić	0001	0	3	17.4.2021	30.4.2021	2.571,43	128,57	0,00	0,00	0,00	0,00	2.057,14	1.792,86	53,79	0,00	1.644,79	
3	04090	111111111111	5211	0	3	36	36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
	00000	Iva Ivić	0000	0	0	17.4.2021	30.4.2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Izvor:

Izrada autorice

5. ZAKLJUČAK

Rodiljne i roditeljske potpore dijele se na vremenske potpore i novčane potpore, a ostvaruju ih majka i otac djeteta, posvojitelj, skrbnik, udomitelj, ali i svaka druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela provjereno na čuvanje i odgoj. Prava u vezi s roditeljstvom i porodom jednako su uređena za zaposlene i samozaposlene roditelje te jednako ostvaruju prava na roditeljski dopust. Pravo na roditeljske i roditeljske potpore imaju zaposleni i samozaposleni roditelji, poljoprivrednici i roditelji koji ostvaruju drugi dohodak..

Zakonske promjene koje su tokom vremena uvedene utjecale su na promjene osnovica koje služe u obračunu naknada na koje zaposleni imaju pravo prema ugovoru o radu. Valja naglasiti da je ovakva promjena dovela do povećanja roditeljskih i roditeljskih naknada sa dosadašnjih 2.660,80 kn na 3.991,20 kn koja se odnosi na drugih šest mjeseci djetetova života. U prvih šest mjeseci djetetova života zaposleni ili samozaposleni roditelj ostvaruje pravo isplate naknade u punom iznosu prosjeka plaće isplaćene šest mjeseci prije početka korištenja dopusta. Međutim velika razlika i novčani gubitak javlja se kod roditeljskog dopusta koji je limitiran na isplatu novčane naknade ne više od 120% proračunske osnovica koja iznosi 3.991,20 kn koja se isplaćuje za vrijeme roditeljskog dopusta. Prijedlogom novog zakona koji bi trebao 1. travnja 2020. stupiti na snagu predlaže se promjena odnosno povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskih dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje na 170% proračunske osnovice mjesečno, odnosno na predviđenih 5.654,20 kn. Naknada za korištenje roditeljskog ili roditeljskog dopusta, bez obzira na to je li osoba zaposlena u punom ili nepunom radnom vremenu, nikada ne može biti manja od 2.328,20 kn.

Stoga iz prethodno navedenog, može se zaključiti da se zaposlenim ili samozaposlenim roditeljima, koji ostvaruju neto plaću veću od trenutne, ali i predviđene naknade za roditeljski i roditeljski dopust ne isplati ići na isti. U praksi je čest primjer da roditelj sa većom mjesečnom plaćom u pravilu rijetko ili vrlo rijetko koristi pravo koje mu je zakonski omogućeno.

LITERATURA

ČLANCI:

1. Šeler, J. (2020), *Rodiljni i roditeljski dopust u slučaju uzastopnih trudnoća*, RRiF, 12/2020., str. 135-137
2. Šeler, J. (2021), *Posebnosti kod roditeljskih naknada*, RRiF, 5/2021, str. 171-175
3. Turković-Jarža, L. (2018), *Prava zaposlenih osoba u vezi s trudnoćom, porodom i roditeljstvom*, RRiF, 10/2018, str. 57-63
4. Turković-Jarža, L. (2019), *Naknada plaće za vrijeme dopusta ili rada u skraćenom radnom vremenu radi njege djeteta*, RRiF, 9/2019., str. 72-78
5. Turković-Jarža, L. (2020a), *Rodiljni i roditeljski dopust obrtnika i slobodnih zanimanja*, RRiF, 6/2020, str. 152-158
6. Turković-Jarža, L. (2020b), *Rodiljni i roditeljski dopust i naknade zaposlenika*, RRiF, 5/2020, str. 106-113
7. Turković-Jarža, L. (2021a), *Prava roditelja zbog njege djeteta sa smetnjama u razvoju*, RRiF, 4/2021., str. 75-81
8. Turković-Jarža, L. (2021b), *Naknade za bolovanje te roditeljni dopust obrtnika i slobodnih zanimanja*, RRiF, 7/2021., str. 142-152
9. Wagner, A. (2021), *Rodiljni dopust majke koja uz plaću ostvaruje i druge dohotke*, RRiF, 8/2021, str. 59-63

PRIRUČNICI I BROŠURE:

1. KasunićPeris, M. (2010), *Vodič pri ostvarivanju prava za vrijeme trudnoće i nakon poroda*, Zaklada Friedrich Ebert, Zagreb

ZAKONI I DRUGI PRAVNI AKTI:

1. Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14
2. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju, Narodne novine, br. 80/13, 137/13, 98/19
3. Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine, br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20

4. Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama, Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17, 37/20

INTERNETSKI IZVORI:

1. Europska komisija, Davanja za majčinstvo/očinstvo, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1104&langId=hr&intPageId=4454> [7.8.2021.]
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, <https://hzzo.hr/roditeljne-i-roditeljske-potpore> [7.8.2021.]
3. Obračun plaća u praksi, <https://www.obracunplaca.dashofer.hr/33/naknada-place-zbog-bolovanja-radi-komplikacija-u-svezi-s-trudnocom-i-porodom-uniqueidRCViWTptZHKCI9Gz7IYnsxHY3Gn3Lij/> [7.8.2021.]
4. Sustav e-Građani, <https://gov.hr/hr/roditeljne-i-roditeljske-potpore/704> [7.8.2021.]

POPIS SLIKA

Slika 1. Platna lista zaposlenice.....	22
Slika 2. JOPPD obrazac strana A plaće.....	23
Slika 3.JOPPD obrazac strana B plaće	25
Slika 4. Potvrda o plaći.....	28
Slika 5. JOPPD obrazac strana A u slučaju bolovanja za vrijeme trudnoće	30
Slika 6. JOPPD obrazac strana B u slučaju bolovanja za vrijeme trudnoće.....	32
Slika 7. JOPPD obrazac strana B kod izračuna roditeljnog dopusta.....	34
Slika 8. JOPPD obrazac strana A u slučaju njege djeteta.....	37
Slika 9.JOPPD obrazac strana B kod izračuna naknade plaće za vrijeme pojačane njege djeteta	38

POPIS TABLICA

Tablica 1. Isplate za izračun naknade za vrijeme roditeljnog dopusta	11
Tablica 2. Prikaz obračuna plaće	20
Tablica 3. Obračun plaće za vrijeme korištenja prava na rad s polovicom radnog vremena radi pojačane njege djeteta	35